

# การถวายสัตย์ปฏิญาณ

1

มาตรา 161 ของรัฐธรรมนูญ มีเจตนารมณ์ให้การถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ เป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีในฐานะผู้กล่าวปฏิญาณ ต้องกล่าวยืนยันต่อองค์ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย คือ พระมหากษัตริย์ เพื่อให้เกิดความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ และต้องทำเบื้องหน้าพระพักตร์ เท่านั้น องค์ประกอบจึงต้องมีทั้ง ผู้ถวาย และ ผู้รับถวาย

2

การถวายสัตย์ปฏิญาณจึงเป็นการยืนยันความสัมพันธ์ระหว่าง “คณะรัฐมนตรี กับ พระมหากษัตริย์” ซึ่งมีบุคคล 4 ประเภท ที่ต้องถวายสัตย์ ก่อนปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ 1. องคมนตรี 2. คณะรัฐมนตรี 3. ผู้พิพากษา 4. ตุลาการ ต่างจากการ “ปฏิญาณตน” ซึ่งเป็นการสาบานตัว ไม่ต้องมีผู้รับก็ได้ และเมื่อผู้รับไม่ได้อยู่ด้วย ปกติจึงใช้ถ้อยคำ หรือ ข้อความที่ตายตัว ไม่เปลี่ยนแปลง

3

เมื่อสิ้นสุดการถวายสัตย์ปฏิญาณเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2562 ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริชดอบ และต่อมาได้มีพระราชกระแสและพระราชหัตถ์ ให้คณะรัฐมนตรีได้รับไว้ใส่เกล้าใส่กระหม่อม ถือเป็น พระบรมราชานุญาต ให้ปฏิบัติหน้าที่ นับแต่นั้นเป็นต้นมา

4

ศาลรัฐธรรมนูญ มีมติเอกฉันท์ ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาทั้งหมด เนื่องจาก การถวายสัตย์ปฏิญาณของคณะรัฐมนตรี ไม่อยู่ในอำนาจการตรวจสอบขององค์กรตามรัฐธรรมนูญใด รวมถึงสภาผู้แทนราษฎรด้วย เรื่องนี้จึงเป็นอันยุติ

